

Vega kommune

BUDSJETT 2019 ØKONOMIPLAN 2019-2022

Politisk behandling:

<i>Utvalg/komité:</i>	<i>Saknr.</i>	<i>Dato</i>
<i>Formannskap</i>	<i>/18</i>	<i>06.12.2018</i>
<i>Off. ettersyn</i>	<i>/18</i>	<i>06.12.2018</i>
<i>Kommunestyre</i>	<i>/18</i>	<i>19.12.2018</i>

1 Forord

Rådmannen legger med dette fram forslag til Vega kommunes årsbudsjett 2019 og økonomiplan for perioden 2019-2022 som et samlet dokument. Det fremlagte oppsett er en videreføring av oppsettet fra i fjor med budsjettering på virksomhetsområder og ansvarsområder, i tillegg til et mer detaljert oppsett. Hensikten med dette er å knytte kommuneplanen opp mot økonomiplan. Forslaget til detaljert årsbudsjett for 2019 (tallbudsjett) på postnivå framgår av eget dokument.

Årsbudsjettet er en bindende plan, mens økonomiplanen har karakter av retningsgivende for planperioden – i dette tilfelle fram til år 2022. Økonomiplanen er hjemlet i kommunelovens § 44, og planen skal gi en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver i planperioden. Økonomiplanens periode er 4 år og skal årlig rulleres. Økonomiplan og budsjett med tilhørende kvartals-/tertiarapporter, årsregnskap, årsmelding og kommuneplanen er de viktigste styringsdokumentene i den løpende styringen av kommunen.

Kommunestyret har vedtatt at økonomiplanen skal legges til grunn i arbeidet med budsjett og ny rullering av økonomiplan. Dette innebærer at de prioriteringer som ligger i økonomiplanen er bindende for det videre arbeidet. Årsbudsjett for 2019 er første år i økonomiplanperioden, men det er aktiviteten i årsbudsjettet for 2018 som ligger til grunn.

I budsjettforslagene er det forsøkt å forenkle budsjettframstillingen. Det er tatt utgangspunkt i de ansvarsområdene som er definert i regnskapssystemet. Disse knyttes så opp mot virksomhetsområdene som går fram av kommuneplanen. Budsjettet vedtas på virksomhetsnivå (rammer).

Kommunens økonomi bestemmes i hovedsak av statlige overføringer knyttet til folketall og befolkningssammensetning. Dette har gitt oss store utfordringer de senere år knyttet til å tilpasse utgiftssiden i forhold til inntektene. Av bakgrunns materialet til økonomiplan fremgår det negative befolkningsprognoser som bygger på de historiske utviklingstrekk. Her vises til utviklingstrekk under ansvarsområde barnehage. Det framgår økonomiske analyser som viser et misforhold mellom inntekter og utgifter. Vega kommune må derfor iverksette flere driftsreduserende tiltak for å skape en balanse i den langsiktige økonomien. Endringer i inntektssystemet kombinert med økning i folketallet vil ikke være nok idet en både må utnytte kommunens inntektsmuligheter lokalt og eksternt, samtidig som en må fokusere på varig utgiftsreduksjon.

Analysene inneholder også en vurdering av de ressursene kommunen bruker på de ulike områdene, og ved hjelp av Kostratall er det gjort en sammenligning med andre sammenlignbare kommuner. Konklusjonen av dette er at Vega har en høyere kostnad (netto driftsutgift) pr. innbygger på barnehage, grunnskole, SFO, helse og barnevern. Mens lavere kostnad på pleie/omsorg, sosialtjeneste (NAV) og administrasjon. Selv om det hersker en del usikkerhet om Kostra generelt, er tendensen tydelig for Vega.

Kommunestyret har valgt å gå ut offensivt gjennom investering i skole- barnehage- og kulturbygg, bibliotek, sykehjem, idrettsanlegg og faste vegdekker for å tilby innbyggerne gode tjenester. Dette har medført at vi er en kommune som topper statistikken i Norge når det gjelder lånegjeld pr. innbygger. Dette medfølger stor risiko hvis renteutvikling og andre usikre momenter går oss imot.

Å utnytte kommunens inntektsmuligheter er nødvendig for å imøtegå de investeringer som er nevnt foran, dvs. framstå som en utviklingsorientert og framtidsrettet kommune med gode og varierte velferdstilbud, jfr. målsettingene i kommuneplanen.

2 Innledning/sammendrag

Økonomiplanen for 2019-2022 skal legges fram i balanse i hht. kommunelovens bestemmelser. Økonomiplanen baserer seg på faste 2019-priser i hele perioden. Lønnsvekst er beregnet.

Økonomiplanen beskriver de finansielle utviklingstrekk for Vega kommune og analyserer dette i forhold til en fremtidig utvikling for Vega.

Årsbudsjettet for 2019 viser at sum til fordeling til drift er langt fra behovet. Kommunestyret har fastsatt rammer for det enkelte ansvarsområde i vedtatt økonomiplan. Avviket mellom rammen og ”etatens” forslag ble ca 5 mill kr ekskl. nye driftstiltak. Det har ikke vært mulig på dette tidspunkt å sette av midler til disposisjonsfondet.

Ansvarsområdene har kommet med innspill og forslag til flere driftstiltak og nye investeringsprosjekter. Prioriteringene må gjøres meget strengt i forhold til å kunne prioritere nye tiltak. For denne perioden er det lagt vekt på investeringer innenfor fiskerihavn, idrettsanlegg, brannvesen, bygg, stedsutvikling verdensarvsenter og omsorgsboliger. Investeringsrammen i økonomiplanperioden er satt til ca 50,2 mill kr.

Driftstiltakene gjelder i hovedsak behov for ekstra ressurser innenfor helse, pleie/omsorg, utdanning og IKT/digitalisering. I tillegg er det tatt med tiltak i vedtatte planer, bl.a. kommunedelplanen for samfunnsutvikling, næringsutvikling og bosetting. Alle foreslåtte driftstiltak er ikke lagt inn i økonomiplanen. Oversikt over driftstiltakene følger som eget vedlegg til budsjettet/ økonomiplanen.

Brutto driftsinntekter i årsbudsjettet for 2019 er 124 mill kr og et brutto driftsresultat på 4,7 mill kr som skal dekke kapitalutgiftene, i hovedsak renter og avdrag på lån. Disse utgjør ca 6,3 mill kr. Ekstra avdrag utover minimumsavdraget er beregnet til kr 400 000 og finansieres i investeringsregnskapet, samme som i regnskapsåret 2017. Med renteinntekter og aksjeutbytte som finansiering, får vi et negativt netto driftsresultat i 2019 på kr 1 094 000. Driftsresultatet burde, ihht målet om en «sunn» kommuneøkonomi, ligge på mellom 3 og 5 % av driftsinntektene, dvs ca 3 mill kr. For å få balanse i budsjettet er det foreslått å bruke kr 850 000 av disposisjonsfondet. Dette i tillegg til at disposisjonsfondet er foreslått brukt til inndekking av merforbruk i 2017 på kr 885 000. Etter denne bruken gjenstår ca kr 3,5 mill igjen av dette fondet (beholdning pr. 31.12.17). I økonomiplanperioden må det iverksettes tiltak med sikte på å tilpasse driftsutgiftene til driftsinntektene. Vega har ingen store økonomiske reserver til å møte for eksempel store brukersaker, omlegginger i inntektssystemet og lignende. Slike situasjoner vil derfor slå direkte ut i driften av kommunen.

3 Sammenhengen mellom økonomiplan og kommunens planverk

3.1. Generelt

Det bør være et mål at vi fikk en sammenheng mellom kommuneplan, økonomiplan, årsbudsjett og årsmelding. Gjennom slike gjennomgående prosesser kan vi bli mer tydelige på hvilke mål vi har samt at vi i større grad kan vise i hvilken grad de er oppnådd. Årsmeldingen for 2017 ble inndelt i tråd med den fastsatte inndeling av kommuneplanens samfunnsdel.

Kommuneplanen samfunnsdel ble vedtatt av kommunestyret i juni 2007. Kommuneplanen gir føringer som bør ligge til grunn for behandlingen av økonomiplanen. Kommuneplanens arealdel ble vedtatt i juni 2010.

Kommuneplanen forutsetter at økonomiplanen vurderes årlig og baseres på delplanenes handlingsplaner. Videre at ”en samlet årlig politisk prioritering av kommunedelplanenes handlingsplaner gjennomføres, og legges til grunn for behandlingen av økonomiplanen”.

Gjennom kommunens planarbeid legges det til rette for næringsutvikling. Innenfor landbruk, turisme, servicenæring, fiskeriforedling og oppdrettsnæringen håper vi på en fortsatt positiv utvikling som gir grunnlag for nye arbeidsplasser i Vega.

3.2. Kommuneplan - samfunnsdel

Kommunestyret vedtok følgende visjon:

Vega - stolt fortid - spennende framtid.

Visjonen gjenspeiler at de verdiene som skapte grunnlaget for innskrivelse på Unescos liste gir muligheter for utvikling i Vega samfunnet.

Hovedmålsetting for Vega kommune

”Innbyggerne i Vega kommune skal sikres kommunale tjenester av god kvalitet. Innenfor rammen av en bærekraftig utvikling skal aktivitetene være forebyggende og ivareta sikkerheten for menneske og samfunn.

Administrasjonen skal være rasjonell og preges av god tverrfaglig organisering, forståelse og praktisering.”

Hovedmålsettingen stiller generelle krav til alle kommunale aktiviteter som skal ivaretas gjennom kommunens planer og virksomhet.

Målet med planen er at Vega kommune skal få en operativ helhetlig kommuneplan som gir grunnlag for styring og utvikling av kommunen og herunder ivaretagelse av verdensarvstatusen. Planen hovedrevideres hvert 4. år. Planstrategien for Vega kommune 2016-2019 ble vedtatt 19.05.17. Vedtaket innebærer at kommuneplanen med samfunnsdel og arealdel i sin helhet ikke skal revideres i denne kommunestyreperioden, men at det er viktig at arbeidet med revisjon av planen starter opp i slutten av denne kommunestyreperioden. Kommunedelplan (KDP) for kommuneplanens satsningsområde «Samfunnsutvikling, næringsutvikling og bosetting.» ble vedtatt

18.12.2015. I samme sak framgår at det burde vært utarbeidet en helhetlig oppvekstplan og en helhetlig plan for helse og omsorg.

Hovedsatsningsområdene i kommuneplanen er:

1) Helse, pleie og omsorg

Hovedmål:

- ivareta innbyggernes verdighet og trygghet
- vektlegger forebyggende tiltak og tverrfaglige samarbeid
- organiseres rasjonelt slik at mest mulig av tilgjengelige midler nyttes til direkte brukerbistand

2) Oppvekst, livsutfoldelse og kultur

Hovedmål:

- Kvalitet, aktivitet og mangfold skal prege barn og ungdoms læring og utvikling, innbyggernes livsutfoldelse, og ved å stimulere til sosial og fysisk aktivitet, kunst og andre kulturelle uttrykksformer.

3) Næringsutvikling og bosetting

Hovedmål:

- Vega skal være aktiv innen primærnæringene, samferdsel/kommunikasjon, turisme, kultur og kompetanse

4) Verdensarv, natur og kulturarv

I 2020 har vi ivarettatt og foredlet de verdiene som lå til grunn for verdensarvstatusen. Vega skal bli et internasjonalt ledende kunnskapssenter for formidling, forvaltning og bruk av natur- og kulturlandskap langs kysten.

Vedtaket har konsekvenser for den måten kommunen skal organisere sin virksomhet, gjennom forhold til politisk struktur, administrativ organisering og delegasjonsreglement. Når de politiske valg er gjort er det naturlig å videreføre dette i organisasjonen for øvrig.

3.3. Økonomiplanen - overordnet mål

I forbindelse med tidligere planarbeid, kommuneplan og økonomiplan som basis for virksomhetsplanarbeidet, har kommunestyret vedtatt følgende forenkling av **visjon**:

Vega - et livskraftig samfunn.

I det pågående kommuneplanarbeidet ble denne fornyet i 2007.

Med bakgrunn i denne visjonen er det vedtatt følgende **virksomhetsidé**:

Innbyggerne i Vega kommune skal sikres kommunale tjenester av god kvalitet. Tjenestene skal tilbys til rett pris og til rett tid.

Kommunale planer skal utarbeides på en enkel og lettfattelig måte.

Innenfor en bærekraftig utvikling skal tjenestene være av forebyggende karakter.

Administrasjonen skal organiseres slik at den ved bruk av teknologi og rasjonelle

beslutningssystemer utnytter maksimalt fordelene av å være lokalisert i en småkommune.

Forslaget til økonomiplan viser at den negative tendensen i økonomiutviklingen har forsterket seg på grunn av reduksjon i folketall og endringer av kriterier i rammeoverføringene. Ut fra dette formuleres følgende **overordnede mål for økonomiplanen**:

Vega kommune skal skape balanse i økonomien samt frigjøre driftsmidler til egenkapital og styrking av disposisjonsfondet i løpet av planperioden.

a) Kommunedelplaner - Sektor-/virksomhetsplaner

Kommunestyret har vedtatt en kommunedelplan (KDP) for kommuneplanens satsningsområde «Samfunnsutvikling, næringsutvikling og bosetting.» Denne ble vedtatt 18.12.2015.

Kommunedelplanens handlingsdel skal følges opp i økonomiplanen.

Kommunedelplan for fysisk aktivitet og naturopplevelser ble vedtatt i kommunestyret 20.12.2012. Kommunestyret vedtok 28.09.17 å igangsette arbeidet med revisjon av denne planen. Den skal legges ut på høring i 2019.

4 Kommunens rammebetingelser

a Befolkningsutvikling

4.a.1. Utvikling i befolkningen siste 10 år

Figuren under viser utviklingen i folketallet de siste 10 årene.

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
0 år	9	14	9	11	14	12	15	10	14	7	5	4	10	11			
1-5 år	81	65	65	59	54	64	67	69	63	67	56	52	42	53			
6-12 år	140	144	135	125	118	108	107	107	94	92	93	92	94	97			
13-15 år	61	50	55	57	64	61	56	54	60	61	52	46	44	40			
16-19 år	65	79	71	71	68	68	69	76	78	76	76	80	73	73			
20-44 år	390	381	373	340	329	341	331	326	321	316	313	303	301	308			
45-66 år	395	397	402	413	403	397	401	403	397	411	409	402	397	389			
67-79 år	171	167	165	153	172	165	156	158	165	159	163	171	187	198			
80-89 år	66	69	67	67	64	68	77	77	62	58	64	66	64	64			
90 år +	13	14	14	12	13	11	9	8	16	9	7	7	8	11			
SUM	1391	1380	1356	1308	1299	1295	1288	1288	1270	1256	1238	1223	1220	1244	1234	1221	1229

Middels nasjonal vekst (Alternativ MMMM)

Tabellen ovenfor viser den relative andelen av totalbefolkningen ulike aldersgrupper utgjør. Data er hentet fra SSB. Antall innbyggere viser en positiv utvikling fra 2015 til 2016 med 24, men nedgang fra 2016 til 2017 og 2018 (tall pr. 1.1). Ifølge SSB's befolkningsprognose vil folketallet gå ned med 108 personer fra 2018-2040.

Befolkningsutviklingen er av stor betydning for en kommunes økonomi. Med utgangspunkt i innbyggerne, og deres behov, skal infrastrukturen utvikles og tjenestetilbudet dimensjoneres, samtidig som kommunens faktiske inntekter er knyttet til innbyggerne gjennom inntektssystemets kriterier og skatteevnen til de samme innbyggerne.

Også sammensetningen av innbyggerne i forhold til året påvirker rammetilskuddet via utgiftsutjevningen. Hvis antall barn i aldersgruppen 6-15 år (grunnskolealder) endres, vil dette påvirke kommunens inntekter gjennom inntektssystemet i betydelig grad. Det samme vil gjelde hvis antall eldre endres fordi disse to gruppene er sterkt vektlagt gjennom utgiftsfordelingen i inntektssystemet.

Befolkningssammensetningen gjenspeiler ellers en noe ”eldre” befolkning enn gjennomsnittet i Nordland. Spesielt i aldersgruppen mellom 67-79 år er det en viss overrepresentasjon, mens kommunen ligger under fylkesgjennomsnittet og kostragruppen¹ på innbyggere under 6 år.

4.a.2. Prognose folketall for neste år og for økonomiplanperioden

Følgende prognose (hentet fra KS) legges til grunn for beregning av de frie inntektene:

Kriteriedata	IS 2016 med folketall per 1.7.2015	IS 2017 med folketall per 1.7.2016	IS 2018 med folketall per 1.7.2017	IS 2020 med folketall per 1.7.2019	IS 2020 med folketall per 1.7.2019	IS 2021 med folketall per 1.7.2020	IS 2022 med folketall per 1.7.2021
Innbyggere ialt	1.238	1.257	1.227	1.229	1.229	1.229	1.229
Innbyggere 0-1 år (fra 2013), tidligere 0-2 år	21	19	12	18	18	18	18
Innbyggere 2-5 år (fra 2013), tidligere 3-5 år	38	35	40	38	38	38	38
Innbyggere 6-15 år	141	141	137	138	138	138	138
Innbyggere 16-22 år	130	132	113	106	106	106	106
Innbyggere 23-66 år	642	654	645	647	647	647	647
Innbyggere 67-79 år	190	200	206	210	210	210	210
Innbyggere 80-89 år	65	62	61	54	54	54	54
Innbyggere 90 år og over	11	14	13	18	18	18	18

Dette er kriteridata som er grunnlaget for rammetilskuddet og for inntektsutjevningen i 2019. For utgiftsutjevningen/innbyggertilskudd benyttes folketall pr. 01.07. For 2019 benyttes folketall pr. 01.07.18, etc. For inntektsutjevningen 2019 benyttes folketall pr. 01.01.19. (først kjent i februar 2019). Vi har brukt prognose som er identisk med regjeringens anslag for frie inntekter i «Grønt hefte». Det er ikke foretatt endring av kommunens skatteanslag ut fra lokale forutsetninger. Anslaget i modellen bygger kun på historiske data.

b Utvikling i inntekter

4.b.1. Frie inntekter

Frie inntekter består av rammetilskudd, skatteinntekter (fra private og foretak), eiendomsskatt, momskompensasjon og andre ikke øremerkede statlige tilskudd som integreringstilskuddet, og er hovedfinansieringskilden for driftsrammene.

4.b.2. Skatt – og rammetilskudd

Skatteinntekter

Skatteinntektene er for Vega kommune anslått til 34,9 mill kroner i 2019, inkludert inntektsutjevning. Siden vi ikke kjenner de endelige skatteinntektene for 2018 før i januar 2019, er det gjort et anslag på hvor store skatteinntektene for 2018 vil være. I anslaget er det tatt utgangspunkt i nivået på skatteinntektene i 2017. For den enkelte kommune er skatteanslaget for 2019 deretter framskrevet i tråd med veksten i det samlede skatteanslaget. Det betyr at det blir forutsatt en lik skattevekst per innbygger, med fordeling som i 2017.

¹ KOSTRA (KOMMUNE-STAT-RApportering) er et nasjonalt informasjonssystem som gir informasjon om kommunal og fylkeskommunal virksomhet. Kommunene er gruppert i 16 grupper, etter folkemengde og økonomiske rammebetingelser.

Etter hvert som skattetallene foreligger omfordeles skatteinntekter mellom kommunene, for å utjevne forskjeller i skatteinntekter mellom kommunene.

Frie inntekter

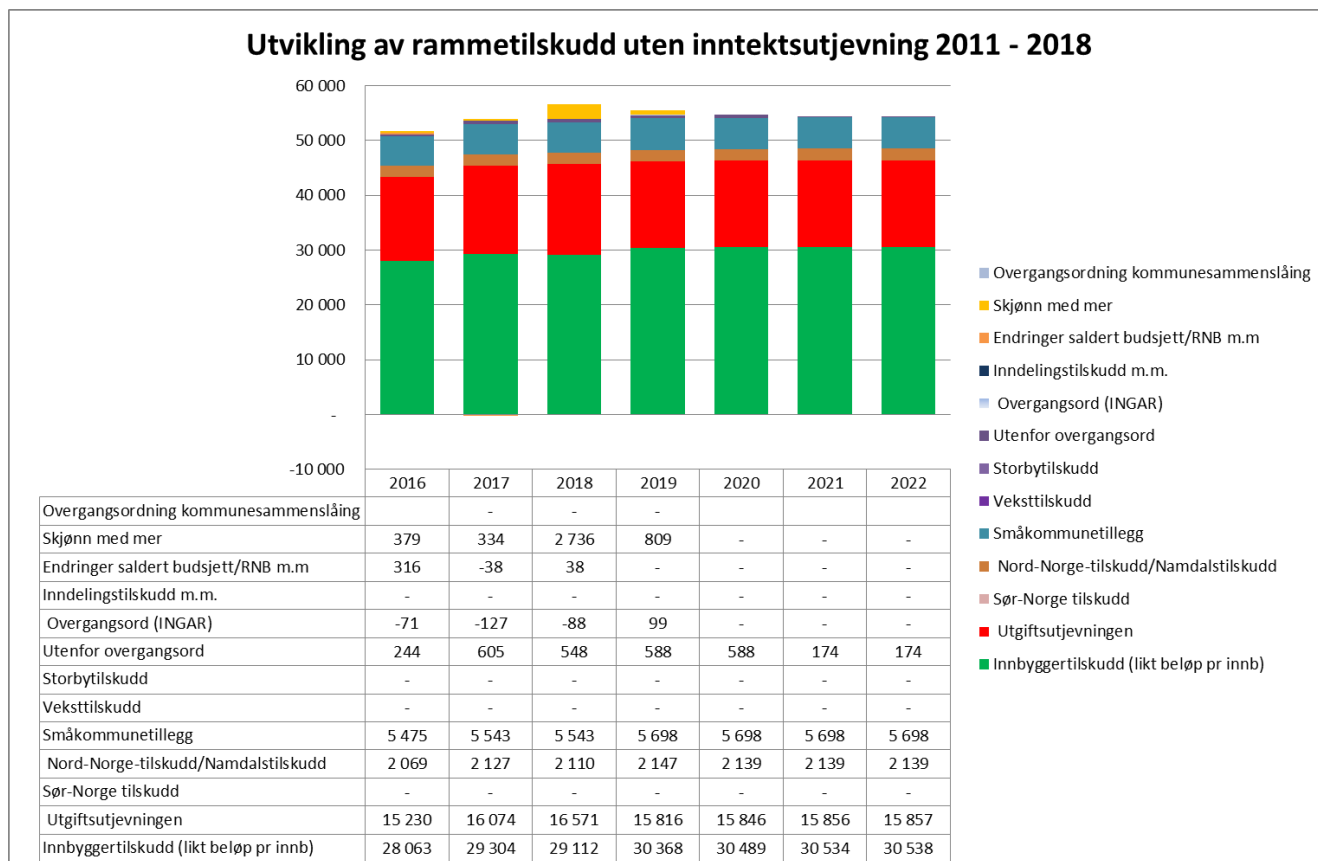
Anslag frie inntekter for Vega kommune er kr 90 400 000,-.

Dette anslaget på frie inntekter innebærer en nedgang for Vega kommune fra 2018 til 2019 på 0,9 prosent. I samme periode er anslått landsgjennomsnittlig vekst på 2,9 prosent, 2,8 % i Nordland. Herav lønnsvekst på 2,8 %. Veksten i frie inntekter er regnet fra anslag på regnskap for 2018. Siden vi ikke kjenner de endelige skatteinntektene for 2018 før i januar 2019, er det gjort et anslag på hvor store skatteinntektene for 2018 vil være. Det presiseres derfor at det angitte nivået på frie inntekter er et anslag.

Utvikling skatt og ramme:

	2018	2019	2020	2021	2022
Sum skatt og rammetilskudd (avrundet)	91.200	90.400	89.600	89.300	89.300
Sum - endring i %	3,4	-0,9	-0,9	-0,3	-
Ekstra skjønn tildelt av fylkesmannen	-	-			
Sum skatt og netto inntektsutjevning	34.628	34.883	34.883	34.883	34.883
Sum - endring i %	0,7	0,7	-	-	-
Rammetilsk kr pr innb. (inkl. inntektsutjevning)	53.715	52.834	52.210	51.919	51.922
Skatteinntekter kr pr innb.	20.612	20.729	20.729	20.729	20.729
Kostnadsindeks (utgiftsutjevningen)	1,2604	1,2365	1,2365	1,2365	1,2365

Iflg. KS` s prognosemodell har Vega kommune et utgiftsbehov som er ca 23,65 % større enn landsgjennomsnittet i 2019. I fjor var tallet 26,04 %. Dette kommer dels av den demografiske sammensetningen av befolkningen i kommunen og dels av kommunens geografiske struktur. Vi ser av tabellen nedenfor at utgiftsutjevningen utgjør den største enkeltfaktoren i inntektene for Vega kommune. De største avvikene i forhold til landsgjennomsnittet er kommunens store andel av befolkning over 67 år.

Vi har budsjettert ca kr 100 000 mer enn prognosen (etter regjeringens anslag for frie inntekter i Grønt Hefte). Men vi har en forventning om å få økt skjønnsmidlene ytterligere til ekstraordinære utgifter til barnevern med 1,7 mill i 2019. Samme som vi fikk for 2018 men redusert med budsjetterte kostnader. De ulike elementene i rammetilskuddet framgår i figuren over.

Om skjønnsmidlene:

I skjønsspotten er det avsatt midler til kommuner som har vesentlige utgiftsbehov eller betydelig inntektssvikt som ikke kompenseres av inntektssystemet. Det er fylkesmannen som innstiller til Kommunaldepartementet ifm fordeling av skjønnsmidlene. Etter søknad på utgifter til legetjenesten og legevakt mottok vi kr 400 000. Vi mottok kr 409 000 i skjønnsmidler til barnevern, ca 2,3 mill mindre enn i 2018. Det ble ikke søkt om skjønnsmidler til barnevern for 2019 da det ble presisert fra Fylkesmannen at utgifter som framgår av annen statistikk (eks. KOSTRA) ikke var nødvendig å søke spesielt på dersom ikke noe ekstra utgifter. Men en nedgang på 2,3 mill kr er ikke i samsvar med nedgangen i utgifter. Det vil bli søkt på neste fordeling av skjønnsmidler pr. 01.03.2019.

4.b.3. Skatteinntekter

Vega har de senere årene hatt en skatteinntekt pr. innbygger på ca 70,5 % av landsgjennomsnittet.

	2018	2019	2020	2021	2022
Skatteprognose - kr pr innb. på landsbasis	30 276	30 599	30 599	30 599	30 599
Skatteprognose for kommunen - 1000 kr	25.290	25.476	25.476	25.476	25.476
Skatteprognose for kommunen - kr pr innbygger	20.713	20.933	20.933	20.933	20.933
Prognose av skattenivå i forhold til landgj.snitt	68,40 %	68,40 %	68,40 %	68,40 %	68,40 %

Kommunens og landets skatteinngang samlet er tett koblet sammen gjennom inntektsutjevningsordningen. Endringer i skatteinngangen for landet eller lokalt i forhold til de benyttede forutsetninger vil gi effekt. Enkelt illustrert, og isolert betraktet, vil situasjonen være slik:

Vega kommune ligger på 68,4 % (67,6 % i 2017) av landsgjennomsnittet. Som skattesvak kommune får vi kompensasjon lagt til gjennom inntektsutjevningen, slik at vi kom opp på 93,7 % av landsgjennomsnittet.

4.b.4. Eiendomsskatt

Kommunestyret vedtok i 2008 å utvide utskrivningen av eiendomsskatt på alle eiendommer i kommunen fra og med 01.01.2009. Dette er forutsatt å gi følgende eiendomsskatteinntekter dersom satsen holdes på 4 promille som idag:

2013	2014	2015 (R)	2016	2017	2018	2019
1 830	1 830	1 891	1 830	1 830	1 830	1 950

4.b.5. Inntekter fra HelgelandsKraft

Følgene inntekter er forutsatt i økonomiplanperioden, fordelt på drift og investering:

<i>Drift:</i>	2014	2015 R)	2016 R	2017 B	2018 R	2019
Utbytte	1 600 000	1 100 000	950 000	1 000 000	1 089 000	1 300 000
Renteinntekt	240 000	173 329	230 000	230 000	180 000	130 000
<i>Investering:</i>						
Avdrag	600 000	600 000	600 000	600 000	600 000	600 000
Sum	2 440 000	1 773 329	1 780 000	1 830 000	1 869 000	2 030 000

4.b.6. Momskompensasjon

Formålet med ordningen som ble innført i 2004 er å nøytralisere de konkurransevridninger som kan oppstå som følge av merverdiavgiftssystemet, ved at kommunenes kjøp av varer og tjenester fra private gjennom ordningen blir likestilt med kommunal egenproduksjon.

Ordningen skal være selvfinansierende ved at kommunene får refundert momsen på kjøp av varer og tjenester, samtidig som kommunene trekkes i rammetilskuddet med noenlunde tilsvarende beløp som momsrefusjonen utgjør.

Ordningen finansieres av kommunene som trekkes i rammetilskuddet. Det er imidlertid verdt å merke seg at det ikke er noen direkte sammenheng mellom det som kommunene blir trukket og det som kommunen får i faktisk kompensasjon.

Momskompensasjonen for 2019 er beregnet til kr 1,925 mill i driften. Kompensasjonssinntektene fra investeringer inntektsføres i investeringsregnskapet. Fram til 2011 kunne disse inntektene brukes i drift.

Mill kr	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Momskomp drift	1 725	1 725	1 916	1 974	2 084	1 725	1 925	1 925	1 925	1 925	1 925
Momskomp inv	1 000	1 500	412	936	2 144	3 062					
Sum momskomp	2 725	3 225	2 328	2 910	4 228	4 787	1 925	1 925	1 925	1 925	1 925

4.b.7. Rentekompensasjon for investeringer

4.b.7.1. Rentekompensasjon for investeringer

Følgende rentekompensasjonssinntekter er inntektsført i økonomiplanperioden:

Område	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Inv. skole	265	250	250	250	150	150	150	150
Grunnskole								
Eldreomsorg	583	600	600	600	500	500	500	500
Kirkebygg	45	30	30	30	30	30	30	30

Rentekompensasjonen skal stimulere kommunene og fylkeskommunene til å rehabilitere, oppruste og tilrettelegge eksisterende skoleanlegg, og til å oppføre nye skolebygg der det er behov for det. Ordningen skal bidra til å sikre at alle elever i grunnskolen får gode læringsforhold.

Funksjonshemmedes behov skal ivaretas. Beregningsgrunnlaget for rentekompensasjon er de godkjente investeringer i de enkelte prosjekt, begrenset oppad til investeringsrammen til kommunen.

Skolebygg:

Kommunen har under denne ”gamle” ordningen en investeringsramme på kr 4 949 000.-. Vega kommune fikk tilført ny ramme fra og med 2009, kr 4 101 000,- .

Eldreomsorg: Kompensasjonen utgjorde ca kr 990 000 i 2009. Da var den på topp, og kompensasjonen er redusert fra 2010 og framover.

Kirkebygg: Kompensasjonen utgjør i 2019 kr 30 000.

1 a Statlige satsninger i 2019

Regjeringens viktigste satsninger

Det går fram av statsbudsjettet at kommunesektoren har ansvaret for viktige velferdstjenester som barnehager, grunnskole, videregående skole og helse- og omsorgstjenester. Sektoren står for om lag halvparten av den offentlige tjenesteproduksjonen. En god og forutsigbar kommuneøkonomi er viktig for at kommunene og fylkeskommunene skal kunne ivareta sine oppgaver over tid. Videre: Den reelle veksten i kommunesektorens samlede inntekter i år anslås nå til 2,7 mrd. kroner. Veksten i samlede inntekter er høyere enn det ble lagt opp til høsten 2017, se tabell 3.7. Det er da tatt hensyn til økte skatteinntekter, økte inntekter fra havbruksfondet, samt lavere tilskudd til ressurskrevende tjenester i 2018. De frie inntektene anslås å reduseres reelt med 1,6 mrd. kroner. Det må ses i sammenheng med at de frie inntektene ble betydelig høyere enn ventet i 2017. Reduksjonen i frie inntekter er større enn ventet i fjor høst, men mindre enn anslått i Revidert nasjonalbudsjett 2018.

1 b Lønns- og prisvekst, endringer i pensjonsutgiftene, arbeidsgiveravgift

Lønns- og prisvekst

Lønnsøkningen er lagt inn med 2,8 % fra 2019 på alle lønnsposter som er i samsvar med prognosene. Det er lagt faste priser i økonomiplanen. Kommunenes lønns- og prisvekst kompenseres ved å øke rammetilskuddet med den kommunale deflatoren. Kommunal deflator er sammensatt av lønnsveksten og prisveksten på varer og tjenester (2,8 % i 2019).

Arbeidsgivers andel av pensjonsutgiftene

I budsjettforslaget er normalpremie for pensjonsutgiftene, samt reguleringspremie, basert på aktuarberegninger av KLP og SPK lagt til grunn. Beregningene gir følgende beregningssatser for 2019:

- KLP 23,0 % av brutto lønn (i denne %-en inngår reguleringspremie som beregnes i % av opparbeidet premiefond). 21,23 % for sykepleiere. Premien for folkevalgte utgjør ca kr 150 000.
- SPK 12,00 % av brutto lønnsutgift, inkl reguleringspremie.

De nye satsene og premieavviket (jfr. nedenfor) medfører at pensjonsutgiftene holdes på ca samme %-nivå som 2018. Premieavviket fra KLP er redusert i 2019, mens en større andel av tidligere inntekstført premieavvik må utgiftsføres. I 2019-budsjettet er det lagt inn ca 2,2 mill kr i amortisering fra tidligere år, og et positivt premieavvik på ca kr 5 mill. Pensjonsutgiftene og premieavvik er budsjettet i henhold til anslaget fra pensjonsleverandørene.

a Finansforvaltning

Innskudd

Innestående på kasse og bank viser følgende utvikling (i hele 1000 kr):

	30.04.2018	30.04.2017	30.04.2016.	30.04.2015	30.04.2014
Kasse og bank*	11 330	28 450	26 738	17 972	20 526

* Kasse og bank er med skattetrekksmidler

Vega kommune har alle midler plassert i bankinnskudd. Rentebetingelsen er 3-mnd NIBOR pluss et avtalt påslag. Pengemarkedsrenten NIBOR 3-mnd er ca 2 % pr. i dag.

Likviditeten er til tider meget anstrengt (dersom en tar hensyn til de som er bundet, og burde vært styrket betydelig).

Innlån

Langsiktig gjeld (i hele 1000 kr):

	30.04.18	30.04.2017	30.04.2016	30.04.2015	30.04.2014
Innlån	174 602	168 732	167 778	163 913	161 381

Følgende endringer i løpet av de siste årene:

	30.04.18	30.04.2017	30.04.2016	30.04.2015	30.04.2014
Langsiktig gjeld 1/1	172 683	170 984	170 119	166 302	163 046

Långiver	Rente	Restgjeld 30.04.18
Husbanken (5 stk)	1.581 %	957 513
Kommunalbanken	1.500 %	128 988 760
KLP	1.950 %	2 570 962
KLP Kommunekreditt	1.580 %	33 307 539
Sum		165 824 774

Renter og avdrag på innlån:

I økonomiplanen ligger det inne en renteprognose på ca 2,2 % i 2019–22. Pr. idag ligger vi samme flytende rente (gjennomsnitt). Renten på bankinnskudd er satt til ca 2,0 %. Det er for høyt og burde vært justert ned med 0,5 %.

Vega kommune bør ta sikte på å redusere lånegjelden i perioden. Avdragsutgiftene for perioden utgjør kr 5,6 mill kr pr. år (ekskl startlån), dvs lånegjelden vil reduseres med 22,4 mill kr. Det er ikke tatt hensyn til innvilget tilskudd på investeringer på vei, skole og kunstgressbanen som utgjør ca 5 mill kr. Dersom disse midlene hadde gått til ekstraordinær nedbetaling på gjeld ville kapitalutgiftene ha blitt redusert framover. Budsjettert låneopptak i 2019 medfører en rentebelastning på ca kr 350 000 i 2019.

2 Drift

a Tjenesteproduksjon

Budsjett og regnskap har de senere år vært ”inndelt” i ulike ansvarsområder. Med kommuneplanens forutsetning om at økonomiplanen skal baseres på delplanene, er det forsøkt å knytte de ulike ansvarsområder opp mot målsettingene i kommuneplanen.

Under følger en beskrivelse av hvert enkelt ansvarsområde:

Ansvarsområde rådmann
 Ansvarsområde næring
 Ansvarsområde miljø
 Ansvarsområde økonomi
 Ansvarsområde skolen/SFO
 Ansvarsområde barnehage
 Ansvarsområde sosial
 Ansvarsområde helse
 Ansvarsområde hjemmetjeneste
 Ansvarsområde institusjon
 Ansvarsområde kultur/bibliotek
 Ansvarsområde teknisk/eiendomsforvaltning

2.a.1. Rådmannen

Ansvarsområdet består av sentraladministrasjon, råd og utvalg, fellesfunksjoner, informasjonsavdeling, økonomi, reiseliv, flyktingetjenesten, IKT, Frivilligsentralen og interkommunalt samarbeid. Finansforvaltningen og rammeoverføringer/ skatt er lagt til eget ansvarsområde. Se egen beskrivelse ovenfor.

2.a.1.1. *Utviklingstrekk* *(finans og premieavvik holdes utenfor)*

c) Sammenligning av nøkkeltall i KOSTRA

Andel netto driftsutg adm, styring og fellesutg av netto driftsutg i alt:

år	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Vega	9,1	8,8	10,6	10,4	8,4	X
Kostragruppe 06	14,0	14,0	14,5	13,8	11,2	X
Fylkessnitt	9,9	9,1	9,3	9,2	8	X
Landssnitt	8,5	7,9	8,1	8,0	8	X

Tabellen viser at våre utgifter til sentraladministrasjon og sentrale styringsorganer er vesentlig lavere enn kostragruppen og gjennomsnitt i Nordland. Det utarbeides ikke kostra-tall på dette området fra 2017.

2.a.1.2. Planlagte tiltak

Det er foreslått styrking innenfor IKT/digitalisering, skole/utdanning og generelt innenfor sentraladministrasjonen. Jfr. vedlagte oversikt over driftstiltak.

2.a.2. Skole, voksenopplæring, SFO, barnehage, kultur og bibliotek

Det vises til hovedmål for kommuneplanens hovedsatsningsområde oppvekst, livsutfoldelse og kultur:

Kvalitet, aktivitet og mangfold skal prege barn og ungdoms læring og utvikling, innbyggernes livsutfoldelse, og ved å stimulere til sosial og fysisk aktivitet, kunst og andre kulturelle uttrykksformer.

5.a.2.1. Skolen, voksenopplæring og SFO

De nasjonale mål for grunnsopplæringen er definert i læreplan, statlige rundskriv og handlingsplaner. Skolens virksomhet reguleres av Opplæringsloven med forskrifter. Nasjonale mål integreres i skoleeiers mål for grunnsopplæringa.

5.a.2.1.1. Personell, driftsutgifter, m.v.

Kostra	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Antall elever	162	156	151	148	139	147	134		141	140	143
Antall spesialundervisning	22	30	31	22	24	24	22				23
Antall elever i SFO	26	16	18	19	29	32	23				17

Som vi ser av tabellen har elevtallet vært stabilt. Antall elever med spesialundervisning er på ca samme ”nivå” (Nye tall fra rektor vil foreligge senere).

5.a.2.1.2. Personell, driftsutgifter, m.v.

a) Ansvarsområdets netto utgifter utgjør ca 19 % av kommunens samlede driftsutgifter i 2018. Utviklingen i andelen av driftsutgiftene de siste årene har vært følgende:

b) Sammenligning av nøkkeltall med KOSTRA – gruppe:

Netto driftsutg grunnskoleundervisn

Nøkkeltall	Enhet	Vega	Kostragruppe 06	Landet uten Oslo	Nordland
		2017	2017	2017	2017
Netto driftsutgifter grunnskolesektor (202, 215, 222, 223), i prosent av samlede netto driftsutgifter (prosent)	prosent	27,3	20,9	23,2	21,7
Netto driftsutgifter til grunnskolesektor (202, 215, 222, 223), per innbygger 6-15 år (kr)	kr	197 214,3	171 425	107 653	123 836

Tabellen viser at driftsutgiftene er høyere enn kostragruppen, fylke og land.

2.a.2.1. Planlagte tiltak

Det er et mål for Vega kommune å ha en god og tidsmessig grunnskole, som foruten å innfri de nasjonale mål på en best mulig måte, også skal styrke lokal identitet og tilhørighet og forholde seg til lokale utfordringer.

Skolen har i dag 140 elever. Antall elever med spesialundervisning vil reduseres fra skoleåret 2018/2019, men noe reduksjon medfører også tap av refusjoner. Målet er at alle elever med færre enn 5 timer spesialundervisning pr. uke skal organiseres innenfor tilpasset opplæring. Det er et økt behov for assistenter i barneskolen, slik at denne ressursen ikke bør reduseres.

Målet er satt av den regionale gruppa som arbeider med Tilpasset opplæring (TPO). En konsekvens er at om en skal lykkes med dette bør det være en lokal pott som kan fordeles etter behov for å styrke den generelle undervisningen. Kommunen har fått statlige overføringer øremerket dette. Vega har utfordringer knyttet til dysleksiproblematikk. Skolen arbeider med å få godkjenning som dysleksivennlig skole.

Skolen har nå tilstrekkelig antall PC-er slik at vi kan kjøre smidig undervisning og etterleve opplæringsloven på det digitale området. Det er imidlertid behov for smartboard i alle klasserom for å kunne ta i bruk moderne teknologi og utnytte digitale muligheter for pc og iPad. Det er også ønskelig med et klassesett med iPader til begynneropplæring.

Rektor har valgt å sette inn to lærere i skriftlige fag i årets 2. klasse, som tilpasset opplæring da det er flere elever med behov. Dette for å oppfylle forsvarlighetskravet.

Videreutdanning for lærere er fortsatt prioritert i budsjettet. Vi har to lærere på videreutdanning for skoleåret 2018-19 på statlig refusjonsordning, da den andre omsøkte plassen ikke ble tildelt kommunen. Det vil være fortsatt behov for lærere på videreutdanning for å jobbe med å oppfylle opplæringslovens skjerpede krav til kompetanse for å undervise i grunnskolen og det er ønskelig at det fortsetter med tilbud til 2 lærere i året.

Som en del av realfagsatsingen har vi deltatt med et lag i konkurransen First Lego League. Her lærer elevene å bygge lego og programmere kjøring på en bane. I tillegg lager de en utstilling og velger et tema de skal fremføre for dommerne. Elevene fra Vega barne- og ungdomsskole gjorde en god figur og var et positivt bidrag til godt omdømme for kommunen. Etter å ha samlet erfaring, håper vi å kunne delta også i 2019.

Vega kommune har tatt i mot flyktninger, og vi har fått elever fra flere kulturer og nasjonaliteter i skolen. Vi har hatt svært god nytte av språkassistent i somali. Det er ønskelig å videreføre engasjementet skoleåret 2018/2019 da vi fortsatt har somaliske elever som kommuniserer dårlig på norsk, samt foresatte med stort behov for språkassistanse i samarbeidet med skolen.

2.a.2.2. Barnehage

Vega barnehage ble høsten 2013 samlokalisert med Vega barne – og ungdomsskole. Barnehagen holder til i nyrenoverte og hensiktsmessige lokaler for både barn og ansatte. Vega barnehage er en kommunal barnehage med fire avdelinger med barn i alderen 1-5 år. Pr. 01.08.2018 hadde vi 43 barn i deltids - eller heltidsplass. Prognosen viser positiv retning vedr. antall barn.

5.a.2.2.1. Utviklingstrekk

Kostra tall for 2017 viser at 90,5 % av barn 1-5 år bruker barnehagen på Vega.

5.a.2.2.2. Personell, driftsutgifter, m.v.

a) Ansvarsrådets netto utgifter utgjør 4,7 % (økning fra 3,2 % i 2018) av kommunens samlede driftsutgifter.

b) Sammenligning av nøkkeltall 2017 (Kostra):

Nøkkeltall	Vega	Kostragruppe 06	Landet u Oslo	Nordland
	2017	2017	2017	2017
Andel barn 1-2 år i barnehage, i forhold til innbyggere 1-2 år (prosent)	71,4	75,8	83	86
Andel barn 1-5 år i barnehage, i forhold til innbyggere 1-5 år (prosent)	90,5	88,4	91,8	93,3
Andel barn 3-5 år i barnehage, i forhold til innbyggere 3-5 år (prosent)	100	96	97,3	97,8
Antall barn korrigert for alder per årsverk til basisvirksomhet i barnehage, alle barnehager (antall)	6,3	5,2	6,1	5,8
Andel barnehagelærere i forhold til grunnbemanning (prosent)	33,3	30	37,3	35
Andel barn, eksklusive minoritetsspråklige, som får ekstra ressurser, i forhold til alle barn i kommunale barnehager (prosent)	2,6	2,9	3,6	3,5
Korrigerte brutto driftsutgifter til barnehager (f201, f211, f221) per korrigerte oppholdstimer i kommunale barnehager (kr)	67	68	64	62
Andel minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til innvandrerbarn 1-5 år (prosent)	100	85,2	81,4	85,6
Netto driftsutgifter barnehager i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter (prosent)	6,3	7,6	14,4	11,4
Netto driftsutgifter barnehager, per innbygger 1-5 år (kr)	151071	150465	143914	143987
Korrigerte brutto driftsutgifter f201 per korrigerte oppholdstimer i kommunale barnehager (kr)	59	58	51	52

Tabellen viser at vi har ca samme korrigerte brutto driftsutgifter som Kostra-gruppen. Vi har høyere andel som Kostra-gruppen i aldersgruppen 1-5 år som har fått plass.

5.a.2.2.3. Planlagte tiltak

I forbindelse med årsmelding 2017 framkommer dette bla. som viktige arbeidsmål:

Mål fra 'virksomhetsplan' 2018
Drive bhg innenfor gitte økonomiske rammer uten at kvaliteten på tilbudet reduseres.
Arbeide for et godt arb.miljø med lavest mulig sykefravær.
Barnehagens ansatte arbeider mot barnehagens visjon og overordnede mål i Rammeplanen. Jobbe innenfor gjeldende lovverk.
Foreldresamarbeid. Vi jobber for å ha et nært og godt samarbeid med heimen.
Jobbe for en god overgang mellom bhg og skole.
Sosial kompetanse. Jobbe mot at alle barn skal kunne samhandle positivt med andre i ulike situasjoner.
Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet.
Jobbe innenfor lovverket som ligger for barnehager fra stat og kommune.

Prognose i forhold til utvikling av barnetall/ antall barnehagebarn i Vega kommune.

Høsten 2018 gikk 8 barn over til skolen. Ved oppstart av nytt barnehageår i august 2018 var det 40 barn i barnehagen.

Det går ut 8 barn fra barnehagen våren 2019. Det ble født 10 barn i 2017 og det forventes 12 barn født i 2018 så prognosene for antall barn i barnehagen ser bra ut enda.

Det som må jobbes med er å utnytte bemanningen hensiktsmessig opp mot barneantallet fremover. Den ukjente faktoren i denne situasjonen er antall fødte kommende år og tilflytting.

Loven og vedtektene pr. i dag sier at bemanningsnormen for barnehagen er følgende:

Barnehagens vedtekter sier at det skal være 3 voksne pr. 18 barn over 3 år og 9 barn under 3 år, herav minst en kvalifisert barnehagelærer.

Barnehageloven sier at det skal være en pedagogisk leder pr. 14 – 18 barn over 3 år og pr. 6 – 9 barn under 3 år.

5.a.2.3. Kultur og bibliotek

5.a.2.3. Kultur og bibliotek

Bibliotek:

Vega folkebibliotek er et kombinasjonsbibliotek med Vega skole, og har lokaler i tilknytning til skolen. Bibliotekets virksomhet er hjemlet i Lov om folkebibliotek, og biblioteket har biblioteksjef i 100 % stilling.

5.a.2.3.1. Utviklingstrekk

Bruken av biblioteket har endret seg på den måten at folk bruker lengre tid i biblioteket enn tidligere, og biblioteket er nå mer den sosiale møteplassen det er ment å skulle være.

Mange voksne bruker bibliotekets tjenester, både til lån av bøker, avislesing og som venterom mens barn eller barnebarn er på ulike aktiviteter. Og flere foreldre med barn under skolealder bruker nå biblioteket. Dette skyldes bibliotekets sentrale plassering og at biblioteket har kveldsåpent på onsdager når det er mange aktiviteter i samfunnshuset og i svømmehallen.

Det totale antall utlån pr. innbygger var i 2017 på 5,7. Dette er høyere enn Kostragruppen, Nordland fylke og landet som helhet. Men tallet har gått ned de siste årene, og ifølge biblioteksjefen flere år med lavt bokbudsjett har nok virket i negativ retning.

5.a.2.3.2. Personell, driftsutgifter, m.v.

Ansvarsområdets netto utgifter utgjør 0,59 % av kommunens samlede driftsutgifter i 2018.

b) Sammenligning av nøkkeltall med KOSTRA – gruppe (2017)

	Vega	Kostragruppe 06	Landet u Oslo	Nordland
Nøkkeltall	2017	2017	2017	2017
Besøk i folkebibliotek per innbygger (antall)	8,2	2,8	4,7	5,2
Omløpshastighet for bøker (antall)	0,3	0,3	0,7	0,4
Brutto driftsutgifter til folkebibliotek (1000 kr)	675	44463	1438502	75154

Tabellen viser vesentlig høyere besøk pr. innbygger enn Kostra-gruppen, fylke og land. Brutto driftsutgifter er kr 675 000.

5.a.2.3.3. Planlagte tiltak

Opprettholde og videreutvikle bibliotektilbudet i Vega kommune ved bl.a. å:

1. Tilgjengelighet. Å gi alle grupper et likeverdig bibliotektilbud.
2. Nå flest mulig av Vegas befolkning med informasjon om bibliotekets tjenester.
3. Prøve å utvikle dette med språkkafé for å nå ut til de fremmedspråklige i kommunen.
4. Ha en bokkasse i biblioteket for salg av kasserte bøker.
5. Fortsette gjennomgang av bibliotekets bøker og kassere uaktuelle og slitte bøker, for at bibliotekets bokstamme skal være aktuell og tiltalende.
6. Fortsette arbeidet med å gi alle voksne lånere i Vega Nasjonale lånekort og registrere dem i basen for Nasjonale lånekort.

5.a.3. Sosial, helse, pleie og omsorg

Det vises til satsningsområde i kommuneplanen:

Kommunens helse-, pleie- og omsorgstjeneste skal:

- ivareta innbyggernes verdighet og trygghet
- vektlegger forebyggende tiltak og tverrfaglige samarbeid
- organiseres rasjonelt slik at mest mulig av tilgjengelige midler nyttes til direkte brukerbistand

5.a.3.1. NAV Vega - sosialtjenesten

NAV Vega er organisert med følgende tjenester:

- ☒ Økonomisk sosialhjelp/ rådgivning
- ☒ Generell forebyggende virksomhet
- ☒ Samarbeid med andre deler av forvaltningen
- ☒ Bolig for vanskeligstilte
- ☒ Støttekontakt
- ☒ Kvalifiseringsprogrammet og kvalifiseringsstønad
- ☒ Tiltak overfor rusmisbrukere
- ☒ Transportordningen for funksjonshemmede
- ☒ Husbanktjenester
- ☒ Gjeldsrådgivning

Nav Vega er en egen enhet med innhold av tidligere kommunal sosialtjeneste, gamle trygdetaten og arbeidsformidling.

Det er 1,5 stilling som ble overført til Nav sosial. Vega kommune lønner Nav- leder i 100 % stilling, men kommunen får refundert 50 % av leders lønn i fra Nav Nordland.

5.a.3.1.1. Utviklingstrekk

Sosialtjenestens brukere er mange med sammensatt problematikk. Imidlertid er det grupper som bl.a. trygdemottakere, dagpenger og barnefamilier som faktisk er avhengig av å få supplerende sosialhjelp for å ha tilstrekkelig med midler til sitt livsopphold.

Nav sosial har registrert 27 brukere med og uten familie som har mottatt økonomisk sosialhjelp i 2017. 21 husstander med for lav inntekt har fått innvilget bostøtte i fra Husbanken i 2017.

5.a.3.1.2. Personell, driftsutgifter, m.v.

- a) Ansvarsrådets netto utgifter utgjør 1,6 % av kommunens samlede driftsutgifter i 2019.
 b) Nøkkeltall KOSTRA – gruppe (2017)

Nøkkeltall	Vega	Kostragruppe 06	Landet uten Oslo	Nordland
	2017	2017	2017	2017
Sosialhjelpsmottakere (antall)	26	2350	118409	6742
Antall sosialhjelpsmottakere 18-24 år (antall)	6	435	25498	1592
Sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp som viktigste kilde til livsopphold	7	747	47787	2369
Sosialhjelpsmottakere som bor i eid bolig (antall)	5	397	8758	692
Antall barn i familier som mottok sosialhjelp (antall)	15	1228	60361	3809

5.a.3.1.3. Personell, driftsutgifter, m.v.

Budsjett 2018 videreføres.

5.a.3.2. Barnevernstjenesten og psykiatri

Barnevernstjenesten:

Fra 01.01.2012 ble tjenesten organisert som interkommunal tjeneste der Brønnøy kommune er vertskommune.

5.a.3.2.1. Personell, driftsutgifter, m.v.

- a) Ansvarsrådets netto utgifter utgjør 3,3 % av kommunens samlede driftsutgifter i 2019
 b) Sammenligning av nøkkeltall med KOSTRA – gruppe

Netto driftsutgifter per innbygger 0-17 år, barnevernstjenesten, konsern

år	2017
Vega	25 550
Kostragruppe 06	15 310
Fylkessnitt	10 455
Landssnitt	8 897

Kostratall viser at vi har nesten dobbelt så høye kostnader enn landet når det gjelder driftsutgifter barnevern. Andel barn med tiltak ligger høyere enn de vi sammenligner oss med, fylkes- og landsgjennomsnitt. For øvrig vises til løpende nøkkeltallsrapporter fra barnevernstjenesten.

Psykiatri:

Psykiatritjenesten er underlagt hjemmesykepleien og er i kontorfellesskap med øvrig helsepersonell. I budsjett og økonomiplan 2019 – 2022 er det budsjettert med 50 % psykiatrisk sykepleier.

5.a.3.2.2. Planlagte tiltak

Budsjett 2018 videreføres. Det foreslås ingen plantiltak i økonomiplanperioden annet enn ulike prosjekter som er tilknyttet tjenesten.

5.a.3.3. Helse

Helsetjenesten organiserer:

- Legetjeneste
- Fysioterapi
- Helsestasjon

5.a.3.3.2. Legetjeneste, helsestasjon og fysioterapi

Tjeneste 24142 i budsjett, budsjettansvarlig er helsesjef og helsesøster.

5.a.3.3.2.1. Utviklingstrekk

Nøkkeltall	Enhet	Vega	Kostragruppe 06	Landet uten Oslo	Nordland
		2017	2017	2017	2017
Netto driftsutgifter til kommunehelsetjenesten i prosent av kommunens samlede netto driftsutgifter (prosent)	prosent	7,9	6,4	4,6	5,3
Avtalte legeårsverk per 10 000 innbyggere (årsverk)	årsverk	32,8	18,9	11,1	13,4
Avtalte fysioterapeutårsverk per 10 000 innbyggere (årsverk)	årsverk	16,4	13,2	9,5	11,6
Avtalte årsverk i helsestasjons- og skolehelsetjenesten per 10 000 innbyggere 0-20 år (årsverk)	årsverk	81,4	47,2	39,4	52,1
Andel nyfødte med hjemmebesøk innen to uker etter hjemkomst (prosent)	prosent	100	87,9	90,6	91,6

Tabellene viser at våre netto kostnader pr. innbygger ligger over sammenlignbare kommuner i 2017. En av årsakene er høy vikarbruk i forhold til andre kommuner. Når det gjelder legeårsverk pr. innbygger ligger vi vesentlig høyere enn kostragruppen, fylke og land.

5.a.3.3.2.2. Personell, driftsutgifter, m.v.

- a) Ansvarsrådets netto utgifter utgjør 5,6 % av kommunens samlede driftsutgifter. Utviklingen i andelen av driftsutgiftene de siste årene har vært følgende:

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Rammens andel av driftsutgifter	4,6	3,9	4,5	4,4	4,6	4,7	4,6	6,0	5,6

5.a.3.3.2.3. Planlagte tiltak

Opprettholde og videreutvikle et godt helsetilbud til Vegas befolkning.

Nye utfordringer/merarbeid på legekantoret:

Leger:

- Akutforskriften og bakvakt
- Fastlegeforskriften
- Samhandlingsreform
- KAD seng
- Responstid

- Innført elektronisk kjerne journal, se vedlegg
- Større krav til samhandling

Helsesekretær

- Økende antall pasientkontakter
- Ivaretagelse av systemene (herunder IKT)
- Økte krav til hva et legekantor skal bidra med, herunder a) Nissy (elektronisk reisebyrå for pasienter), b) varslinger på mail/sms/elektroniske timebestillinger.
- Større utfordring i å følge med på takstbruken og innkomne refusjoner og egenandeler enn med det gamle fagprogram. Mange penger tapt om ikke takstbruken blir fulgt opp og gjort korrekt.

Sykepleier på lab

- Samhandlingsreform gir økt ansvar til kommunene og legekantorene skal ivareta større og flere oppgaver enn før.
- NOKLUS diabetes registrering kan skje hos sykepleier
- Startsamtale innenfor Frisklivssentral en ettermiddag
- Økt behov for utvidet åpningstid på lab grunnet flere arbeidsoppgaver (flere pasientkontakter)
- Legen må utføre laboratoriets funksjoner når laboratoriet er stengt
- Økende pasientantall (årlig helsesjekk, kontroller, turistsesong)
- Opplæring av annet helsepersonell (sykepleiere på sykehjem) ifbm KAD
- Elektronisk rekvisisjon av blodprøver
- Alt i alt behov for sykepleier en dag mere i uken på lab. Her skal det tas Frisklivssentral samtaler og det kan utføres forefallende lab oppgaver eller dagen kan brukes til avspasering når det avholdes kurs i Frisklivssentralen på kveldstid (bra mat for bedre helse). Dvs 10 % fra Folkehelsemidler og 10 % på økt behov på legekantoret pga flere leger og flere pasientkontakter.

Foreslåtte driftstiltak: Se eget vedlegg om driftstiltak.

5.a.3.4. Pleie og omsorg

Pleie- og omsorgstjenesten organiserer:

- Institusjon
- Hjemmetjeneste
- Omsorgslønn
- Rehabilitering
- BPA

5.a.3.4.1. Institusjon

Vega syke- og aldersheim: 6 lett plasser tidligere aldersheimsplasser, 19+1 plasser i sykeavdeling og 6 plasser i avdeling for alders demente.(Nordstua). Det er i alt 33,64 årsverk 40-45 (hel- og deltidsansatte). Tjeneste 12530 i budsjett, personal - og budsjettansvarlig er styrer.

Tjenesteyting: Avlastning, korttidsopphold, rehabilitering, langtidsopphold og terminalpleie.

Andre tjenester: matombringing, vaskeritjenester, fysioterapi, arbeidsterapi. Tilsynslege tannhelsetjeneste, prest, frisør, fotpleie og tilbud fra frivillige lag og foreninger. Institusjonen har nært samarbeid med hjemme-, helse- og sosialtjenesten, frivillighetssentralen, Nav, fylkeslege, fylkesmann, lokalsykehus og øvrige kommunale tjenesteområder m.fl.

5.a.3.4.1.1.Utviklingstrekk

Gjennomsnittsalderen på beboerne er fortsatt høy, dette øker pleiebehovet og sykdomsbildene blir mer sammensatte og ressurskrevende. Vi ser også en økning av alders demens.

5.a.3.4.1.2.Personell, driftsutgifter, m.v.

a) Ansvarsrådets netto utgifter utgjør ca 16,2 % av kommunens samlede driftsutgifter.

b) Sammenligning av nøkkeltall med KOSTRA – gruppe

Nøkkeltall	Enhet	Vega	Kostragruppe 06	Landet uten Oslo	Nordland
		2017	2017	2017	2017
Netto driftsutgifter til omsorgstjenester i prosent av kommunens samlede netto drifts (prosent)	prosent	27,6	34,7	31,1	33,1
Andel brukerrettede årsverk i omsorgstjenesten m/ helsefagutdanning (prosent)	prosent	68,8	72,4	74,8	74,6
Årsverk per bruker av omsorgstjenester (årsverk)	årsverk	0,47	0,61	0,57	0,6
Andel innbyggere 80 år og over som bruker hjemmetjenester (prosent)	prosent	37,8	38,3	32,4	33,5
Andel brukere av hjemmetjenester 0-66 år (prosent)	prosent	40,5	39,1	47	47,8
Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på sykehjem (prosent)	prosent	27	16,9	12,6	13,5
Andel brukertilpassede enerom m/ eget bad/wc (prosent) ¹	prosent	100	92,5	89,2	87,8
Utgifter per oppholdsdøgn i institusjon (kr)	kr	2186	3740	3439	3542
Andel private institusjonsplasser (prosent)	prosent	0	0	5,9	0
Legetimer per uke per beboer i sykehjem (timer)	timer	0,32	0,42	0,55	0,45
Andel innbyggere 67-79 år med dagaktivitetstilbud (prosent)	prosent	0	0	0,65	0,41

Tabellene viser at vi har lavere utgifter til omsorgstjenester enn kostragruppen, fylke og land. Driftsutgifter pr. kommunal plass er også vesentlig lavere.

5.a.3.4.1.3. Planlagte tiltak

Opprettholde og videreutvikle et spesialtilbud ved Vega syke og aldershjem til følgende pasientgrupper: behov for langtidsplass, rehabilitering, tilbud i forhold til aldersdemens, korttidsopphold, avlastning og terminalpleie.

Det er ikke lagt inn større driftstiltak i økonomiplanperioden.

5.a.3.4.1. Hjemmetjenesten

Funksjon : 12540 Hjemmetjenesten består av følgende tjeneste områder; hjemmesykepleie, hjemmehjelp, psykiatri og miljøarbeidertjenesten.
 Funksjon : 12542 BPA (brukerstyrt personlig assistanse)
 Funksjon : 12543 Rehabilitering

Lovverket som gjelder for hjemmetjenestens ansvarsområder, er Lov om sosiale tjenester, Lov om Kommunale tjenester, pasientrettighets loven, helsepersonell loven og lov om psykisk helsevern m.fl. Driftsstyre for helse, pleie og omsorg er den politiske tilknytningen.

5.a.3.4.1.1.Utviklingstrekk

Kostra	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Antall brukere av hjemmetjenesten	66	65	74	91	107	84

5.a.3.4.1.2.Personell, driftsutgifter

- c) Ansvarsområdets netto utgifter utgjør 2,6 % av kommunens samlede driftsutgifter i 2019.
- d) Sammenligning av nøkkeltall med KOSTRA – gruppe i 2017

Korr brutto driftsutg per mottaker av hjemmetjenester:

år	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Vega	132	120	98	63	55	
Kostragruppe 06	227	228	225	225	243	
Fylkessnitt	200	210	219	220	236	
Landssnitt	214	222	239	237		

Tabellen viser at korrigerte brutto driftsutgifter pr. mottaker er vesentlig lavere enn sammenlignbare kommuner, fylke og land.

Gj.snittlig antall tildelte timer i uken, hjemmesykepleie

år	2017
Vega	2,2
Kostragruppe 06	10,4
Fylkessnitt	10,1
Landssnitt	10,8

5.a.3.4.1.1. Planlagte tiltak

Det er ingen ekstraordinære tiltak vedrørende drift eller investering slik det ser ut pr i dag for hjemmetjenesten.

Kommentar til driftsbudsjettet fra leder:

Budsjettforslaget har samme driftsnivå som årets budsjett og er innfor rammene gitt av kommunestyret for 2018. Øk.plan kr.19.777.95. Budsjettforslag kr. 19.292.452 ekskl. lønnsvekst. Det er lagt inn følgende innsparing og økning av inntekter:

Vakante stillinger assistenter ikke satt av midler i budsjettet: 120 % st. assistent kr. 461 640.
Økning inntekter på vederlag sykehjemsplass og matsalg med kr 300 000,-.

Alle kontoer er gjennomgått for å se mulighet med ytterligere reduksjon. En ytterligere reduksjon utover forslaget vil gå utover forsvarligheten av tjenesten for beboerne på sykehjemmet. Se eget vedlegg.

Funksjon 25400 Hjemmetjenesten

Funksjon 25441 BPA

Funksjon 25442 REHAB/Folkehelsekoordinator

Øk.plan kr.7.147.764. Budsjettforslag kr. 6.772.305 uten lønnsvekst.

Dette budsjettforslaget har samme driftsnivå som årets budsjett med unntak av BPA(brukerstyrt assistent). I budsjettet for 2019 er det ikke avsatt midler på denne funksjon. I 2019 vil det komme til nye brukere og det er behov for lønnsmidler. Det foreslås lønnsmidler tilsvarende 30 % stilling, disse lønnsmidlene er innenfor budsjettskisse for hjemmetjenesten. Lønnsmidlene er hentet fra funksjon 25400 hjemmetjenesten. Alle kontoer er gjennomgått for å se mulighet med ytterligere reduksjon.

Budsjettforslaget er gjennomgått sammen med tillitsvalgt.

5.a.4.1. Næring og landbruk

Næring:

Vega kommune mottok kr 500 000 i næringsfond for 2018.

Vega kommune innvilger også kr 200.000,- i driftstilskudd til turistinformasjonen og tilsammen ca kr 100 000 til Destination Helgeland og Kystriksveien. I tillegg er det budsjettert med en stilling innenfor reiseliv (oppfølging av prosjekt reiseliv).

Landbruk:

Landbrukstjenesten omfatter veiledning og saksbehandling innenfor lov om jord- og konsesjon, samt ansvar for produksjonstilskudd/miljøtilskudd og søknader bruksutbygging, jordbruksforskriften m.m. Vedlikehold av digitale markslagskart. Antall årsverk: 1.

5.a.4.1.1. Utviklingstrekk

	Lokale tiltak	Resultat
Søknader om produksjonstilskudd, 60 stk i to omganger	Dyre og arealtilskudd og avløsertilskudd	18 429 068 i utbetalt tilskudd
Søknader om miljøtilskudd, 21 stk	Kantslått, beiting, ryddig og velstelte gårdsbruk	378 311 utbetalt i tilskudd
Søknader om SMIL midler, 17 stk	Stell av gammel kulturmark, inngjerding av beite, istandsetting av bygninger, slåttekurs	450 000 utbetalt i tilskudd
Søknad om midler til skjøtsel i Verdensarvområdet, 10 søkere fra Vega, 3 fra andre kommuner	Beitetilskudd og slåttetilskudd	660 00 utbetalt i tilskudd

Aktiviteten inne landbrukssektoren holdes på et stabilt nivå. Produksjonen i volum er noe økende, men antall produsenter reduseres litt. Dette har mest med naturlig avgang å gjøre. Investeringene i landbruket er stabilt og vi har noen nyetableringer. Landbrukskontoret har også ansvar for viltforvaltning samt avhjelper saker på teknisk etat i forhold til fradeling og eiendomsskatt.

5.a.4.1.2. Personell, driftsutgifter, m.v.

- Ansvarsområdets netto utgifter utgjør 0,56 % av kommunens samlede driftsutgifter i 2019.
- Sammenligning av nøkkeltall med KOSTRA – gruppe (2017)

2017:	1815 Vega	Kostra gruppe 6	Gj.sn Nordland
Nto driftutg. til landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikling pr. innb	447	509	168

Planlagte tiltak

Ingen driftstiltak. Viser til investeringsoversikt.

5.a.4.2. Tekniske tjenester

Dette området omfatter administrasjon, oppmåling og byggesaksbehandling, kart, kommunale veger og kaier, gangveger og veglys, grøntanlegg, brann, rednings og feievesen, oljevern, vann og kloakk, tømning av slamavskillere/private avløpsanlegg, innsamling av avfall, kommunale utleiebygninger, barnehagene, Vega barne- og ungdomsskole, Vega omsorgssenter, og bygninger som tilhører andre driftsområder.

Avdelingen har i dag 10 årsverk.

5.a.4.2.1. Utviklingstrekk

5.a.4.2.2. Personell, driftsutgifter, m.v.

- a) Ansvarsrådets netto utgifter utgjør 10 % av kommunens samlede driftsutgifter i 2019.
 b) Sammenligning av nøkkeltall med KOSTRA (2017):

Vann og avløp:

Nøkkeltall vann:	Enhet	Vega	Kostragruppe 06	Landet uten Oslo	Nordland
		2017	2017	2017	2017
Selvkostgrad (prosent)	prosent	0	0	98	0
Årsgebyr for vannforsyning - ekskl. mva. (gjelder rapporteringsåret+1) (kr)	kr	2600	4252	3453	3629
E.coli: Andel innbyggere tilknyttet kommunalt vannverk med tilfredsstillende prøveresultater (prosent)	prosent	100	..	98	98,9
Andel av total kommunal vannleveranse til lekkasje (prosent)	prosent	18	..	29,4	27,1

Nøkkeltall avløp:	Enhet	Vega	Kostragruppe 06	Landet uten Oslo	Nordland
		2017	2017	2017	2017
Selvkostgrad (prosent)	prosent	0	0	100	0
Årsgebyr for avløpstjenesten - ekskl. mva. (gjelder rapporteringsåret+1) (kr)	kr	4680	3892	3894	3028
Andel innbyggere tilknyttet anlegg der renskrav er oppfylt (prosent)	prosent	19,3	..	49,5	47,4

Samferdsel:

Nøkkeltall veier:	Enhet	Vega	Kostragruppe 06	Landet uten Oslo	Nordland
		2017	2017	2017	2017
Andel km tilrettelagt for syklende som kommunen har ansvaret for av alle kommunale veier (prosent) ⁵	prosent	11,9	7,6	14,8	7
Andel kommunale veier og gater med belysning av alle kommunale veier og gater (prosent)	prosent	28,6	42,9	59,3	51,7
Utgifter til vedlikehold av kommunale veier og gater av totale nto. dr.utg. til kommunale veier og gater (prosent) ⁴	prosent	37,5	28,6	32,4	40,2
Andel kommunale veier og gater uten fast dekke av alle kommunale veier og gater (prosent) ²	prosent	69	45,4	28,3	43,1
Brutto driftsutgifter til samferdsel per innbygger (kr)	kr	2369	3141	1686	2828
Brutto driftsutgifter til gatebelysning langs kommunale veier og gater per kilometer belyst vei (kr) ¹	kr	4583	11703	20216	17736
Brutto investeringsutgifter til kommunale veier og gater per innbygger (kr)	kr	179	1117	1068	1013
Antall km tilrettelagt for syklende som er et kommunalt ansvar (km) ³	km	5	146	5613	245
Netto driftsutgifter til kommunale veier og gater per innbygger (kr)	kr	2265	2442	1072	1854
Netto driftsutgifter til kommunale veier og gater per km (kr)	kr	65857	94972	130643	129323

Som vi ser av tabellene har vi lavere årsgebyr på vann men høyere på avløp enn de andre. Nto driftsutg pr. km kommunal vei er lavere enn Kostra-gruppen.

5.a.4.2.3. Planlagte tiltak

Teknisk sjef har lagt fram en oversikt over tiltak og investeringer som bør iverksettes i planperioden. Det vises til forslag til driftstiltak og til investeringsbudsjettet.

5.a.5. Miljø og natur - Kulturminnevern og friluftsliv - Verdensarv

Verdensarv – natur og kulturarv

Ivaretagelsen av verdiene som ligger til grunn for Vegaøyen verdensarvområde er nedfelt i kommunens overordna planverktøy; kommuneplanens samfunnsdel (2007) og arealdel (2010). Kommuneplanen er videreført for inneværende kommunestyreperiode jf. Kommunens planstrategi vedtatt i kommunestyret i 2017. Målsettingen for satsingsområde Verdensarv, natur og kulturarv sier at:

«I 2020 har vi ivaretatt og foredlet de verdiene som lå til grunn for verdensarvstatusen. Vega skal bli et internasjonalt ledende kunnskapssenter for formidling, forvaltning og bruk av natur- og kulturlandskap langs kysten».

Forvaltningsplanen for Vegaøyene verdensarvområde 2015-2022 er et viktig arbeidsredskap i forvaltningen av verdensarvområdet i Vega kommune. Jf. tiltaksdelen er kommunen involvert i ulike samarbeidsprosjekt i planperioden. En rapport som sammenstiller eksisterende kunnskap om påvirkningsfaktorer og effekter på ærfugl og ærfugldrift i Vegaøyen verdensarvområde ble levert av NINA som oppdragstaker i 2017.

5.a.5.1. Utviklingstrekk

I forhold til lovpålagte planoppgaver som er prioritert i vedtatt Kommunale planstrategi, er arbeidet med bl.a. Helhetlig ROS-analyse og overordnet Beredskapsplan igangsatt, og skal være ferdigstilt i 2018.

5.a.5.2. Personell, driftsutgifter, m.v.

Kommunen har ansatt miljøvernssjef i 100 % stilling, som ivaretar oppgaver innenfor ansvarsområde plan- og ressurs, miljø- og naturforvaltningen, spillemiddelordningen / tilskuddsordningen til anlegg for idrett og fysisk aktivitet mv. inkl. oppdatering av anleggsregisteret (KUD).

KOSTRA-tall (Nærmiljø - alle variabler) 2017

	Vega	KOSTRA	Fylke	Landet
Nto driftsutg. til fysisk planlegging, kulturminner, natur og nærmiljø	715	1 093	612	635
Brto inv.utg. per. innbygger	56	189	363	350

5.a.5.3. Planlagte tiltak

Arbeid med statlig sikring av Sundsvollstranda er igangsatt, samt at Forvaltningsplan for kommunens statlig sikra friluftsområde i Vega kommune er under revisjon. I planen inngår bl.a. istandsetting av Sundsvollstranda jf. tilsagnsbrevet fra Miljødirektoratet.

For Kommunedelplan for fysisk aktivitet og naturopplevelser (13-16) er det vedtatt oppstart og revisjon av planen. Planprogrammet sendes ut på høring i 2019. Svømmebassenget (nytt renseanlegg) er ett av flere tiltak i gjeldende plan som ikke ble gjennomført i planperioden.

Det vises for øvrig til tiltakene i drifts- og investeringsbudsjettet i økonomiplanperioden. i økonomiplanperioden.

b) Tiltak for å få balanse mellom inntekter og utgifter.

Dersom dagens driftsnivå videreføres med de nye inntektsforutsetningene som staten legger opp til, og med inntektsanslaget på eiendomsskatt så vil driften gi følgende ubalanse fra 2019 og framover (konsekvensjustert budsjett):

Beskrivelse	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Skatt på inntekt og formue	-24 851 012	-25 880 000	-25 500 000	-25 500 000	-25 500 000	-25 500 000
Ordinært rammetilskudd	-63 362 132	-65 460 000	-65 000 000	-65 000 000	-65 000 000	-65 000 000
Skatt på eiendom	-1 948 487	-1 830 000	-1 950 000	-1 950 000	-1 950 000	-1 950 000
Andre direkte eller indirekte skatter	0	0	0	0	0	0
Andre generelle statstilskudd	-6 864 037	-8 250 000	-3 515 000	-3 515 000	-3 515 000	-3 515 000
Sum frie disponible inntekter	-97 025 668	-101 420 000	-95 965 000	-95 965 000	-95 965 000	-95 965 000
Renteinntekter og utbytte	-1 842 465	-1 790 000	-2 240 000	-2 240 000	-2 240 000	-2 240 000
Gevinst på finansielle instrumenter	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter og andre finansutgifter	2 829 388	2 530 000	2 930 000	2 930 000	2 930 000	2 930 000
Tap på finansielle instrumenter	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	5 467 514	5 400 000	5 600 000	5 600 000	5 600 000	5 600 000
Netto finansinntekter/-utgifter	6 454 437	6 140 000	6 290 000	6 290 000	6 290 000	6 290 000
Dekning av tidl års regnsk m merforbruk	0	0	885 000	885 000	885 000	885 000
Til ubundne avsetninger	0	0	0	0	0	0
Til bundne avsetninger	1 264 260	66 000	66 000	66 000	66 000	66 000
Bruk av tidl års regnsk m mindreforbruk	-385 091	0	0	0	0	0
Bruk av ubundne avsetninger	0	0	-885 000	-885 000	-885 000	-885 000
Bruk av bundne avsetninger	-1 960 564	-285 000	-310 000	-310 000	-310 000	-310 000
Netto avsetninger	-1 081 395	-219 000	-244 000	-244 000	-244 000	-244 000
Overført til investeringsbudsjettet	0	0	0	0	0	0
Til fordeling drift	-91 652 626	-95 499 000	-89 919 000	-89 919 000	-89 919 000	-89 919 000
Sum fordelt til drift fra skjema 1B	92 537 991	95 499 000	94 769 848	94 769 848	94 769 848	94 769 848
Merforbruk/mindreforbruk	885 365	0	4 850 848	4 850 848	4 850 848	4 850 848

5.b.1. De enkelte tiltakene for å balansere budsjettet:

Kommunestyret er i henhold til kommuneloven pålagt å legge fram et en økonomiplan som er i balanse alle årene. Som tabellen over viser er det ubalanse mellom inntektene og utgiftene i årene 2018-2021. Rådmannen foreslår derfor at tiltakene i pkt 5.b.1 innarbeides for å kunne gjenopprette driftsbalanse i 2019 til og med 2022. Samtidig som det foreslås ressursøkning på noen områder:

	2019	2020	2021	2022
Mer-/mindreforbruk konsekvensj. budsjett	4 850 848	4 850 848	4 850 848	4 850 848
Totale driftskostnader fra investeringsbudsjett	0	0	0	0
Valgte driftstiltak	-4 850 848	-4 850 848	-4 850 848	-4 850 848
Mer-/mindreforbruk budsjettversjon	0	0	0	0
Valgte tiltak				
Oppvekst, livsutfoldelse og kultur	-645 840	-645 840	-645 840	-645 840
Skolen. Reduksjon drift	-645 840	-645 840	-645 840	-645 840
Helse, pleie og omsorg	-2 475 008	-2 145 008	-2 145 008	-2 145 008
Barnevern. Skjønnsmidler 2019	-1 700 000	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000
Pleie-omsorg. Reduksjon drift	-645 840	-645 008	-645 008	-645 008
Pleie-omsorg. Stilling aktivtør arbeidsstue	-129 168	0	0	0
Næringsutvikling og bosetting	-460 000	-460 000	-460 000	-460 000
Teknisk. Drift nye veier	240 000	240 000	240 000	240 000
Teknisk. Drift veier 2018	-700 000	-700 000	-700 000	-700 000
Fellesutgifter og finanser	-1 250 000	-1 800 000	-1 800 000	-1 800 000
Disposisjonsfond	-850 000	0	0	0
Finans. Avdrag 2018	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000
Finans. Rammetilskudd. Økning	0	-1 400 000	-1 400 000	-1 400 000
Sentraladministrasjon	-20 000	200 000	200 000	200 000
Regional skolesatsing. Finansiering	-200 000	0	0	0
Verdensarvsenter. Driftstilskudd 2018	180 000	200 000	200 000	200 000

Driftsreducerende tiltak og konsekvensene av disse er kommentert under andre kapitler i økonomiplanen.

6. Investeringer

Nye investeringer vil alltid medføre driftskonsekvenser i form av økte rente- og avdragsutgifter. For å skape rom for driftskonsekvensene av nye investeringer må i de aller fleste tilfeller det eksisterende driftsnivået reduseres. Ut fra dette vil det være særdeles viktig å vurdere nødvendigheten av hver ny investering før den vedtas. Med bakgrunn i en slik vurdering mener rådmannen at det er viktig at investeringene direkte bidrar til lavere driftsutgifter. Investeringsprosjekter ihht budsjettskjema 2B:

	2019	2020	2021	2022
Sum finansieringsbehov nye tiltak	40 585 000	7 320 000	3 955 000	800 000
Sum lån	-19 285 000	-4 540 000	-1 955 000	-200 000
Sum tilskudd	-1 600 000	-2 180 000	-1 400 000	0
Sum annet	-19 700 000	-600 000	-600 000	-600 000
Netto finansiering nye tiltak	0	0	0	0
Valgte tiltak				
Sum	40 585 000	7 320 000	3 955 000	800 000
Avdrag Helgelandskraft 2017 2018	300 000	300 000	300 000	300 000
Bobiltømming/reanseanlegg	300 000	0	0	0
Brann. Tankbil 2018	0	1 100 000	0	0
Brannbil 2018 2018	600 000	0	0	0
Brannstasjon 2018	4 500 000	0	0	0
Brannvesen. Ny båt	0	0	1 100 000	0
Fiskeri- og gjestehavn	3 200 000	0	0	0
Fryserom VOS	300 000	0	0	0
Gatelys Gladstad 2016 2019 2018	0	600 000	0	0
IKT	200 000	200 000	200 000	200 000
KLP. Egenkapitalinnskudd 2018	300 000	300 000	300 000	300 000
Ny bussholdeplass Gladstad 2018	0	0	1 000 000	0
Omsorgsboliger 2018	23 200 000	0	0	0
Prestegården 2018	1 500 000	1 000 000	0	0
Rørøy 2018	2 500 000	0	0	0
Rådhuset. Brannalarm 2018	120 000	0	0	0
Rådhuset. Garderober 2018	175 000	0	0	0
Rådhuset. Oppgradering fasade 2018	0	1 000 000	0	0
Rådhuset. Oppgradering møtelokaler 2018	300 000	0	0	0
Skolen. Solavskjerming utvendig 2018	0	220 000	0	0
Sundsvold og Eidem 2018	600 000	200 000	55 000	0
Svømmehall 2018	0	2 400 000	0	0
Turvei Grimsøysundet 2018	0	0	1 000 000	0
Utbedring brua over Rørøy-fossen	200 000	0	0	0
Vann. Ny membranduk høydebasseng 2018	150 000	0	0	0
Varebil til grøntanlegg	140 000	0	0	0
Verdensarvsenter. Stedsutvikling 2018	2 000 000	0	0	0

Tiltak som ikke er valgt i denne budsjettversjonen				
Helse. Bil legevaktslege	0	350 000	0	0
Kirken	200 000	100 000	0	0

7. Finansielle nøkkeltall

Finansielle nøkkeltall oppsummerer konsekvensene av den driftsprofil som økonomiplanen legger opp til. Nøkkeltallene fungerer også som måltall som vil kunne etterprøves i årsmeldingen for hvert av driftsårene i økonomiplanperioden.

a) Netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene.

Netto resultatgrad er negativ med 0,9 % i 2019. Netto driftsresultat bør være ca 2 % og det må tas sikte på å få en balansert vekst mellom utgifter og inntekter.

b) Disposisjonsfond i prosent av driftsinntektene

Vi har 5,4 mill kr i frie fond (disposisjonsfond) pr. 31.12.17. Alle kommuner bør ha en målsetting om opparbeidelse av buffere i form av disposisjonsfond for å møte uforutsette utgifter eller sviktende inntekter med. Et konkret mål kan være at fondsbeholdningen til enhver tid skal utgjøre minst 10 % av driftsinntektene. Må man bruke ekstra et år, så økes avsetningen det påfølgende år.

c) **Langsiktig gjeld i % av driftsinntekter**

år	2017
Vega	131.7
Kostragruppe 06	84.2
Fylkessnitt	100.6
Landssnitt	101.9

Vega kommune har meget høy lånegjeld pr. innbygger og toppe denne kurven når det gjelder sammenligninger med Kostragruppen, Nordland fylke og landet.

Kommunen bør ha en målsetting om gjeldsnivået, for eksempel at gjelden ikke skal overstige 80 % av driftsinntektene. Selv om vi holder startlånene utenfor (ca 9 mill kr) er gjelden vår langt over (150 %) dette ”måltallet”. I planperioden er det foreslått låneopptak på ca 40.7 mill kroner. Låneopptaket i 2019 er 19,8 mill kr hvorav ca 10 mill kr er ”selvfinansierende” (tomter, havn og omsorgsboliger). Totalt sett vil samlet låneopptak medføre enda større belastning på driften.

8. Helse, miljø og sikkerhet

Vega kommune har gjennom flere år arbeidet med arbeidsmiljøet med sikte på reduksjon av sykefraværet. Arbeidet har vært gjennomført i nært samarbeid med bedriftshelsetjenesten og det er satt søkelys på arbeidsmiljøet gjennom kartlegging på flere avdelinger. Dette er fulgt opp med spesielle møter utifra kartleggingen. Alle ansatte i kommunen er nå medlemmer av bedriftshelsetjenesten. Rapportene etter bedriftsundersøkelsene blir lagt fram for Arbeidsmiljøutvalget (AMU).

Alle ledere og nesten alle AMU-medlemmer har gjennomført 40-timers kurset i regi av Bedriftshelsetjenesten.

Kommunen må fortsatt prioritere dette arbeidet i årene framover, og sette inn tiltak der det er nødvendig.

Vedlegg

1. Tallbudsjettet for 2019 - 2022

2. Oversikt over tiltak som ikke er lagt inn i økonomiplanen

Foreslåtte driftstiltak og investeringer som **IKKE** er lagt inn i budsjett/økonomiplanen. Legges fram i møtet.

3. Konsekvensjusteringer i driften (ikke vedlagt)

Konsekvensjusteringer er korrigerende for endrede forutsetninger i driftsrammen når tjenestenivået skal være det samme som året før. Endringer i tjenestenivået kommer som "Nye tiltak" og er omtalt i ansvarsområdenes budsjettkommentarer.

Korrigerende endringer er for eksempel; lønnsoppgjør, redusert arbeidsgiveravgift, prisendring på inngåtte avtaler, nye større brukersaker, lokale vedtak etc.

Dette er lagt inn som endring til "basisbudsjettet" 2019, og framgår i arbeidsdokumentene til budsjettet. Det er ikke lagt ved dette dokumentet.